

ABONAMENTUL:

Pe un an . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . 40.— franci.
Telefon
Nr. 750.
pentru oraș și interurban

ROMÂNUL

REDACȚIA

și ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi Nr.1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se in-
napoiază.

Eroii noștri.

— O propunere laudabilă. —

Se apropie anul de când războiul european și-a luat începutul și încă nu se arată vre-o aplicare spre pace din partea nici unui beligerant. În decursul acestui an aproape împlinit oastea monarhiei noastre și-a arătat în mod vrednic eroismul în fața dușmanilor mult mai numeroși, câștigând învingeri frumoase cu deosebire asupra colosului dela nord, a Rușilor. Această oaste, după cum e în deobște cunoscut — excepționând părerea contelui Apponyi — se compune din toți cetățenii acestei țări fără deosebire de limbă și lege. Deci contrar intențiilor contelui dela Brașov o bună parte din învingerile armatei noastre se cuvine și bravilor noștri ostași români.

Cine ar și putea crede, că din cei peste 600 mii ostași români aflați pe câmpul de luptă să nu fi luptat nici unul sau să nu aibă vre-unul de înscris fapte vitejești. Se va obiecționa că nu pot fi atâția Români pe câmpul de luptă. La aceasta răspundem că în comună noastră d. e. dela mobilizare până în prezent, procentul ostașilor s'a urcat dela 13 până la 23, iar în alte comune chiar până la 25 socotiți fiind și cei asentați până la 50 ani. După cheia aceasta socotească fie-cine numărul ostașilor pe cari îi dă neamul românesc armatei austro-ungare! Ar fi deci de dorit în aceste vremuri de încercare a scoate la iveală, iar nu a ascunde jertfele pe cari le dă oricare națiune de sub stăpânirea Augustului nostru monarh Francisc Iosif I. Iar, dacă alții nu voesc să recunoască valoarea neamului nostru, e de datorința intelectualilor și

a presei noastre ca la toate prilejurile să scoată la iveală contingentul pe care îl dăm monarhiei noastre, precum și calitățile ostașilor noștri, loialitatea și împlinirea datorințelor cetățenești a celor de acasă.

Evidențele și listele oficiale ale preoțimei noastre în deosebi, după finalizarea războiului vor forma documente nerăsturnabile în ceea ce privește jertfele noastre aduse în actualul războiu pentru tron și patrie, cari jertfe credem că vor fi răsplătite în egală măsură cu toți cetățenii acestei țări.

Este apoi constatat din partea comandei supreme a armatei că în decursul războiului armata noastră, austro-ungară a săvârșit adevărate minuni. Cu deosebire am fost apoi în plăcută situațiune a cetii chiar și în ziare străine faptele vitejești săvârșite de regimentele curat românești d. e. reg. 50, 31, 64, 43, 33 etc., cari regimente au stors admirația chiar a augustului împărat german Wilhelm II decorând atât regimentele, cât și pe mulți dintre bravii noștri ostași.

Pe de altă parte apoi înalții comandanți de armată cu aptitudini și experiențe militare neexceptionale, n'au putut să nu-și exprime admirația lor față de vitejia soldaților români cari ca adevărați lei se aruncau asupra dușmanului. În cercurile militare deci, — după cum s'a auzit din partea unui comandant suprem, — soldatul român este un distins material de războiu, care posedă toate calitățile militare. El este viguros, nepretențios, până la extrem de onest, viteaz, cu un cuvânt capabil să execute însărcinările cele mai grele strategice.

Deci pentru ca aceste fapte eroice ale ostașilor noștri să nu fie date uitării, ci să ră-

mână ca o mărturie vie pentru toate timpurile, să mi se îngăduie o modestă propunere:

Onorata redacțiune să binevoiască a aduna toate datele referitoare la actele de vitejie a iubiților noștri ostași, cari date să formeze apoi cartea comemorativă a eroilor noștri care carte să se editeze după războiu. În această carte să fie relevate toate momentele mai înălțătoare din actualul războiu, înregistrând pe toți eroii noștri începând dela cel mai înalt până la cel mai inferior grad militar, cari au fost decorați și cari au căzut pe câmpul de luptă.

Se va cuprinde acolo toate datele posibile, d. e. etatea, ocupațiunea înainte de înrolare, rangul avut în campanie, decorațiile primite, orfanii rămași în urmă, episoade din războiu, cântece eroice de-ale ostașilor noștri, precum și alte date de lipsă și de interes.

Pentruca această carte să fie neexceptionabilă — ca conținut și ca formă — să fie împodobită și cu fotografiile eroilor și cu alte tablouri din războiu. Iar pentruca munca on. redacțiuni să fie mai ușurată, pe calea publicității să fie recercate oficiile parohiale, precum și intelectualii noștri să stea într'ajutor cu datele necesare și informațiuni exacte, iar fotografiile credem că se vor pune la dispoziție de către rudeniile celor căzuți pe câmpul de luptă de sine înțeles că pentru înfăptuirea acestui op de valoare istorică se cer și jertfe materiale, cari jertfe bucuros le va da obștea noastră. On. redacțiune va binevoi a apela la inimile nobile deschizând o subscripție publică prin ziarul „Românul”, iar sumele cari vor încurge să se publice și în cartea comemorativă ca adaus în ordinea în care au intrat la on. redacție.

Marșul vitejilor.

Cântați un cântec să ne veselim,
Voioși, viteji și frați cu toți să fim,
Să ncepem bravi isbânda
Celor aleani osânda,
In focul crunt, măreț!

Haideți, rășbiți, — cei lași de frică mor.
Cântați, lăsați, să-și facă treaba lor,
Iar noi luând asaltul
Viteji ca nimeni altul
Să fim mereu viteji!

Pe noi ne are 'n pază Dumnezeu,
Să nu gândim la frică și la rău,
Să năvălim cu arme,
Hainul să se darme,
Și să luptăm frumos!

Iar cei ce-or trece astăzi în mormânt,
Vor merge 'n cer viteji la Domnul sfânt,
Iar noi le-om pune cruce
La toți câți se vor duce
Și le-om cânta duios.

'Nainte dar, să trecem peste ei,
Să nimicim o ceată de mișei,

Și 'n clocot de fanfare
Răsună o cântare
Slăvind pe cei viteji!

Dem. Nistor.

Intrarea în Lemberg.

— Corespondență de pe câmpul de luptă. —
(Cenzurată.)

— 25 Iunie st. n.

Asfințit de soare. Soldații, istoviți de lupta din tranșee, poposesc în corturi, prin grădinile unui sat, ca celelalte din Galiția, aproape de Lemberg. Și eu, tolănit pe iarbă, cetesc un ziar vechiu. Deodată aud urale, din toate părțile satului se tulbură liniștea. Comandanții companiilor, fac „concentrarea” cu feciorii și le vestesc: „mâne intrăm în Lemberg, tunurile de mare calibru dau loviturile de grație tranșeele rusești din preajma capitalei Galiției. Faceți numai decăt, ca corpul să vă fie spălat, hainele curate și să vă sclipescă armatura”.

Pornim a doua zi în zori spre Lemberg. După un marș de vre-o 2 ore ne oprim într'o pruniște, unde suntem ascunși dinaintea ochilor

inamicului. La dreapta la vre-o cincizeci de pași o baterie de tunuri uriașe, de 30¹/₂ cm. calibru. Primim aviz dela comandantul bateriei, să ne postăm mai departe de tunuri. Mergem puțin mai înainte și la o parte. Domnește voie bună. După amiază la orele 2 se anunță un dragon cu calul în spumă la vicecolonelul Burdea, comandantul regimentului, și aduce știrea, că trupele cari ieri și azi au fost în linia de bătaie, au dat atac asupra tranșeele rusești din preajma orașului Lemberg, au reușit și au isgonit Rușii peste oraș. Pornim iarăș înainte, acum pe șoseaua, ce duce la Lemberg. La dreapta și la stânga șoselei pe câmpiile întinse din preajma Lembergului, de unde se văd conturile capitalei, zărim tranșee cu măestrie făcute, piedeci duple de sârmă și morți și iarăș morți. Zac așa, cum i-a surprins și stărpit glonțul, câte unul cu foarfecile în mână, încercând să taie sârma, cu pieptul culcat pe sârmă și cu cealaltă mână atârând în aer. Pionerii și sanitarii lucrează grăbit. Suntem cu toții muți și palizi. Câte unul dintre cei mai nou sosiți, păsește cu privirea în pământ, și nu cutează să privească nici în dreapta, nici în stânga. Ne apropiem de suburbiile orașului. Artileria și infanteria înaintează alături pe drum. O lume de femei ne întâmpină în extaz și oferind flori ofițerilor se atășează. Un băiat poartă chipul Majestății Sale, Francisc Iosif I, și o ceată de cetățeni din Lemberg stri-

Cartea comemorativă tipărită se va pune în vânzare pe lângă un preț convenabil, așa că fiecare suflare românească să și-o procure. Din venitul curat, care ar rezulta din vânzarea cărții și din dăruirile benevole să se creieze un fond, din care să se ajute orfanii eroilor noștri.

În chipul acesta pe deoparte vom arăta lumii întregi jertfele aduse de noi tronului și patriei noastre, ne vom arăta recunoștința față de vitejii noștri cari prin vărsarea sângelui lor — au făcut cinste neamului nostru, pe de altă parte, însă, prin obolul nostru vom ușura în parte greul zilelor orfanilor rămași în urma eroilor, le vom putea opri în parte curgerea lacrimilor după iubii lor părinți, prin ceace ne vom arăta vrednici urmași ai strămoșilor noștri, iar posteritatea încă își va croi judecata sa după faptele noastre naționale și creștinești. Deci, cu Dumnezeu înaintea!

Preotul Ioan Crăciun.

Rusia.

Din „L'Indépendance Roumaine” oficiosul francez al guvernului român:

Evenimentele interne din Rusia încep să intereseze opinia europeană aproape tot atât cât și vicisitudinile militare. Marele imperiu dela nord este desigur o țară asupra căreia este mai greu de a formula o judecată decât asupra alteia, din pricina particularităților sale administrative: greșim când îl măsurăm cu măsura continentală.

Unii își închipuieră, la prima știre a înfrângerii mazurienne, din August trecut, că primejdia revoluționară care amenințase imperiul a doua zi după înfrângerile din Mancuria, în 1915, se va reînoi în 1915, cu o intensitate poate crescută. Până acum, cei cari hrăniseră o asemenea speranță fură înșelați. Ei nu s'au gândit la câteva concesii făcute în răstimp de către guvernul țării, la crearea Dumei și la sporierea relativă a libertății presei, două reforme cari funcționează de zece ani ca o supapă de siguranță. Este în afară de îndoială că situația este astăzi alta decât în 1905, când mișcarea se întinde asupra milioane de populație țărănească, precum și în mediile comerciale, îmbrățișând cum se spune în Rusia, „pe mujik și pe intelectualul”. Anumite abuzuri tradiționale au fost suprimate în acești zece ani din urmă, funcționarii sunt mai bine retribuiți, numărul analfabeților s'a micșorat, o serie de recolte bune a ridicat simțitor prosperitatea generală. În sfârșit, trebuie să ținem în seamă că dacă

campania împotriva Japoniei era profund anti-patică sufletului poporan rus, ideia de a cuceri Tarigradul împreună cu Dardanelele este de natură să-i încălzească entuziasmul.

Totuș, fierberea, care se manifestă de câțeva vreme în Moscova, precum și în alte orașe ale imperiului și înlocuirea neobișnuită a doi miniștri, pe cari suntem înclinați să-i socotim drept tapi ispășitori, spun îndestul că nemulțămirea rezultând din decepțiile militare și din scumpetea generală, care apasă greu asupra masei, a crescut în Rusia. Trebuie totdeauna să se țină seamă de asemenea simptome.

Nu progromurile din Moscova trebuie luate drept criteriu; plebea s'a datat la excese și în Londra și Milano.

Mai serioasă este fierberea care se observă în mediile diriguitoare ale societății rusești, în cercurile cari își dau seama de înfrângerile militare suferite și cari pot trage de aci o concluzie asupra grozavei controloriturii economice care va urma. Cam acum o lună, Uniunea tehnică din Petrograd cerea printr'o petiție guvernului „participarea tuturor cetățenilor fără deosebire de credință, la viața politică și întărirea industriei”. Anumite întorsături de fraze ale acestui manifest amintea aproape proclamațiile revoluționare din 1905. Acești tehnicieni atribuiu, poate nu fără dreptate, cauza nesucceselor pe câmpurile de bătaie preparării industriale neîndestulătoare a țării.

„Niciodată, scrie „Ruskya Wiedomosti”, nu s'a văzut așa de limpede legătura care există între câmpul de bătaie și dezvoltarea industriei”.

Fără îndoială pentru a potoli această mișcare amenințătoare consimte țarul, prin ultimul său rescript, să convoace Duma, ai cărei membri își permisese dealtmintrelea, chiar fără convocare oficială, să se întrunească în ședințe aproape regulate în palatul Taurida. Țarul vorbește afară de aceasta de variațiile inevitabile ale norocului războiului, de resursele nepuizabile ale Rusiei și de colaborarea poporului pentru a birui toate piedecile.

A spune că guvernul singur nu este în stare să învingă dificultățile momentului este, în Rusia, o concesie însemnată făcută ideilor liberale. Marele imperiu a avut nesuccese militare pentru că s'a odihnit prea mult pe umărul baionetelor și nu destul pe puterea morală a națiunii întregi. Incontestabil, Rusia trece printr'o criză care a început prin reînnoirea unei părți din personalul său guvernamental: nu e decât întâiul pas pentru a potoli nemulțămirea cari fierb în adâncimile imensului său corp social. Viitorul apropiat al Rusiei va atârna de spiritul în care noii sfetnici vor administra moștenirea ingrată care le-a căzut. Sarcina lor va deveni și mai grea dacă seria neagră de pe câmpurile de bătaie trebuie să continue.

gă „Hoch Österreich” — apoi pleacă grăbit, vădit emoționați, să vadă câmpul de bătaie din preajma orașului, unde s'a dat atacul decizător asupra sortii Lembergului.

Ajungem la marginea orașului — în Ghetto, — în suburbiile ovreiești. Populația ne întâmpină cu mare bucurie vociferând nervosi: „Heil dem Sieger!”

Un călăreț cu un buchet de flori în mână, legat cu tricolor, ce fâlfăie în alergarea calului, trece pe lângă trupele ce intră în oraș. Isbucnesc în urale — în toate limbile. Ne apropiem de centru. Străzi pavoazate, case cu etaj. În ferestri femei frumoase, fete pe balcoane, acelaș chip, toate în haine albe aruncă flori și ofițerii se întrec să le prindă. Cetățenii fericiți, se salută reciproc. Urale, aplauze, bărbați, femei intră în șir, întind mâna cu bucurie, împart bomboane ofițerilor și bani soldaților.

Ofițerii salută mereu cu mâna la chipiu și zimbesc. E imposibil a descrie manifestația populației — închipuiți-vă, fiecare om din Lemberg era pe stradă, pe balcoane și în ferestri, și fiecare manifestează, strigă, gesticulează.

Intrăm în centru. În fruntea batalionului II călărește căpitanul Serb și locotenentul Dragoi, apoi la cel I. cunoscutul căpitan filoromân

Meisel, iar în fruntea regimentului vicecolonelul Burdeu. Feciorii intonează „Hora Unirei” și „Deșteaptă-te Române”.

Conturile manifestației în centru sunt grandioase. Palate, zidiri monumentale. În piața de frunte a orașului atinge culmea. Balcoanele arhipline. Dela un timp simțim, că orașul e prea mare și manifestația ne obosește. Cum intrăm într'o altă stradă, iarăș ne întâmpină un uragan de urale, flori, bomboane.

Populația e vădit surprinsă, când vede șirul nesfârșit al coloanei de artilerie. Se constată, acum, că artileria noastră e superioară și mai puternică, decât a dușmanului.

Se înserează. Aproape 3 ore a durat defilarea prin oraș. La marginea de nord a orașului odihnim puțin. Ofițerii ofer vicecolonelului Burdeu bomboane, din cele primite dela damele din Lemberg. Bătrânul vicecolonel zimbeste și le zice: „Măi băieți, eu nu știu ce vă place vouă așa în Lemberg!” Când se înserează deabinele, pornim iarăș mai departe, căci mâne regimentul nostru va fi iarăș în prima linie de bătaie.

Cerdac.

Un protest al Albanezilor din România.

Coloniile albaneze din București și Constanța au înaintat marilor puteri următorul protest în contra încălcării teritorului Albaniei:

„După grele și lungi suferințe și lupte duse de națiunea albaneză în timp de atâtea secole, pentru conservarea individualității sale etnice, marile puteri au găsit-o demnă de o soartă mai bună și prin protocolul încheiat la Londra în 1913, au binevoit să recunoască dreptul său de existență politică, creiând statul albanez. Această decizie, pe cât de umanitară pe atât de justă a arcopagului european, a deșteptat în poporul albanez un profund sentiment de recunoștință.

În acelaș timp, conferința ambasadurilor la Londra, a hotărât un șir de măsuri, de cari avea nevoie noul stat pentru a-și asigura un început de organizațiune economică și administrativă. Dar aceste măsuri cari, poate, ar fi fost îndestulătoare în ceea ce privește organizațiunea internă, din nenorocire nu au putut produce rezultatul satisfăcător ce era de așteptat și aceasta din cauza intrigilor venite din afară.

Sunt destul de cunoscute astăzi cauzele și autorii, scopul și mijloacele întreprinse pentru a produce așa numita mișcare epirotă și pe cea din Albania centrală.

Răul de altfel, s'ar fi stins curând sau, în orice caz, nu ar fi luat așa proporții, dacă marile puteri protectoare s'ar fi bucurat de liniștea necesară de a se ocupa de nevoile statului creiat de ele și care nu depășise încă pericolul și greutatea începutului pentru a nu mai avea nevoie de asistența directă a protectorilor săi.

Odată declarat marele războiu, toți acei cari stăteau la pândă așteptând ocaziunea favorabilă, se grăbiră de a precipita acțiunea lor răuvoitoare pentru a putea să-i culeagă cât mai curând fructele.

Astfel Grecia oficială, sub pretextul de a stabili liniștea în acele regiuni, a ocupat cea mai mare parte din Albania sudică; Italia, fie pentru un scop filantropic, fie pentru a putea întreprinde, la timp, o acțiune care să fie de natură a sili pe dușmanii Albaniei să respecte deciziunile marilor puteri, a ocupat Valona, — aceste sunt declarațiunile oficiale ale guvernului italian, ale cărui intențiuni sunt, ne place să credem, binevoitoare față de noi; Serbia și Muntenegrul, în sfârșit, pretextând incursiuni absolut imaginare ale Albanezilor în țările lor și profitând și de faptul întrării Italiei în războiu, au năvălit în Albania strict neutrală și au ocupat, nu fără a comite tot felul de grozavii, restul de teritor al Albaniei independente.

Considerând că această violațiune, lipsită de orice pretext plauzibil, a teritorului albanez, constituie un adevărat atentat săvârșit în contra libertății națiunii noastre și o detestabilă victorie a forței asupra dreptului, în prizma principiului sfânt al naționalităților, — cărui principiu, dușmanii Albaniei, datoresc chiar existența lor.

Coloniile albaneze din București și din Constanța, protestează cu cea mai mare energie în contra acestei stări de lucruri și respectuos vă roagă să binevoiiți a aduce la cunoștința înaltului guvern ce, cu onoare, reprezentați, doleanțele noastre, ca să intervie pentru a asigura respectarea deciziunilor solemne luate de marile puteri cari au garantat independența și integritatea teritorială a Albaniei”.

Intru amintirea fericitului preot Dimitrie Bogoevici

De pe Valea Almăjului, ni se scriu următoarele:

Preotul Dimitrie Bogoevici din Bănia după un morb lung de doi ani și grele suferințe, Mercuri în 18 Mai a. c. puse capăt durerilor și adormi în Domnul. Pe noi cei ce am trăit aceste trei decenii din urmă ne leagă multe amintiri de conlucrarea laolaltă în via Domnului

Soartea a voit ca în timpul din urmă cei iubii ai săi nici n'au mai putut comunica cu dânsul, ba nici la depunerea sa în mormânt să nu poată participa.

Preotul Dimitrie Bogoevici după terminarea studiilor teologice a fost aplicat dimpreună cu alți bravi învățători la înființata școală tractuală din Bozovici prin Consistorul din Caran-

sebeș după desființarea graniței militare, care școală, ridicată pe un frumos pedestal, luase un avânt de farmec plin de viață. Din împrejurări ce nu se pot acum spune, după un period de 10 ani, școala se încheie și tânărul Bogoevici pornește peste frontiere ca profesor la școale sau licee private, unde pentru zelul său se bucură de multă dragoste și stimă.

Deoarece fratele său mai mic — G. Bogoevici, protosincol din Budapesta — se depărta din comună, Dimitrie a fost chemat de bătrânul său tată întru ajutor ca capelan, îmbrăcând haina preoției, pe la anul 1890.

Preotul Dimitrie Bogoevici a lucrat cu multă râvnă pentru prosperarea și înaintarea comunei Bănia, renovând radical biserica sa, ce este una dintre cele mai frumoase biserici din jur.

Preotul Dimitrie Bogoevici a luat parte activă la toate mișcările bisericesti și cetățenești, expunându-se pentru convingerile sale fără șovăire, pentru cari expuneri — de multe ori rău înțelese de combatanții săi — a trebuit să întâmpine multe neplăceri.

Pentru dragostea ce i-au păstrat-o colegii săi, l-au ales membru în scaunul protopopesic și deputat la sinodul eparhial din Caransebeș, precum și reprezentant la congregațiunea comitatensă din Lugoj.

Duioase ne sunt multele amintiri din orele grele, petrecute laolaltă, pe când căutam cap și mijloc spre a ne apăra puținul nostru avut, ce era amenințat tot mai mult, de furia valurilor năvalnice, când figura impunătoare a iubitului nostru „neica Mita” ne răsărea înainte cu mâinile încleștate și cuvintele: „fraților, să nu ne lăsăm”!

La finea vieții sale preotul *Dimitrie Bogoevici a testat aproape toată averea sa, destul de frumoasă, bisericeii sale din loc.*

Odihnește în pace bun ostaș al bisericeii și neamului tău, amintirea ta o vom păstra cu dragoste, de frumoasă tovarășie pe calea crucii, ușoară să-ți fie țărina!

(„Drap.”)

Un tovarăș mai mic.

Correspondență din Bulgaria.

Tratatul Bulgariei cu Turcia. — Turcii nu vor să facă concesii teritoriale. — Perspectiva unui nou războiu greco-bulgar, sau sârbo-bulgar. — Moartea exarhului bulgar Iosif I.

Sofia, 26 Iunie.

În locurile noi anexate, mai ales în *Ghiu-murdjina*, s'au întâmplat în zilele din urmă, incidente regretabile. Bande turcești au atacat și omorât în diferite rânduri, chiar persoane oficiale, ca primarii din sate, învățători, perceptori, etc. Aceste incidente ocupă serios cercurile politice din Sofia.

D. *Kolusef*, girantul legățiunii bulgare din Tarigrad, s'a adresat marelui vizir, voind a ști până la ce punct sunt adevărate svonurile, că bandele turcești din Tracia bulgară ar fi organizate și trimise din teritorul turcesc.

Vizirul a declarat într-o formă categorică că pentru întâia oară aude despre cete, că nu sunt organizate de guvern, și că va orându-i o anchetă la frontieră, pentru a se dovedi dacă într'adevăr aceste cete au trecut din Turcia pe teritorul bulgar.

A mai făgăduit că se vor lua imediat măsuri eficace, pentru împiedecarea deplină a trecerii oricărei cete.

Vizirul a subliniat totodată că Turcia urmează a se conduce de dorința de a păstra raporturi amicale cu Bulgaria, adăogând că Turcia e departe de gândul, de a se servi de bande pentru a provoca turburări în regatul bulgar, turburări cari s'ar putea întinde, provocând complicații destul de periculoase pentru ambele părți.

Pentru a cimenta aceste afirmațiuni Vizirul a cetit o declarație din partea Sublimei Porți, prin care acesta din urmă exprimă dispoziția de a face oarecari concesii complimentare în profitul Bulgariei.

Un ministru a declarat:

Măsurile luate de autoritățile militare vor restabili ordinea deplină în ținuturile noi, chiar în săptămâna asta. Noi nu ne neliniștim serios de cetele cari circulă, or de unde ar fi trimise. Noi recunoaștem forțele Bulgariei, și putem, dacă suntem provocați, să apărăm interesele țării și să îndeplinim aceea ce unele state mult mai puternice decât noi, din cauza împrejurărilor nu au putut îndeplini.

În orice caz, guvernul bulgar, continuă cu liniște de a urmări desfășurarea evenimentelor și așteaptă fără nici o ezitare răspunsul statelor quadruplei înțelegeri. Acest răspuns întârzie încă din cauză că puterile quadruplei înțelegeri nu se pot înțelege pe deplin asupra ocupației prealabile — de a cărei autorizație depinde succesul tratatelor dintre Bulgaria și quadrupla înțelegere.

Ieri circula chiar prin oraș versiunea, că sub influența Germaniei, Turcia cedează Adrianopole chiar, și că se va porni pentru a-l ocupa.

Mai alaltăieri cineva îmi spunea:

„Cu quadrupla înțelegere nu vom mai merge — dar nu e imposibil să ne batem iar cu Grecii sau cu Sârbii.

„Ce o fi adevărat din astea toate, viitorul apropiat ni-l va arăta.

Ziarul „Dnevnik” scrie:

„Relativ la tratativele turco-bulgare aflăm din sorginte guvernamentală că Turcia refuză de a ceda teritorii Bulgariei. Dânsa dă numai linia ferată Adrianopole-Dedeagaci, dar cu condiție, ca atât Bulgaria cât și Turcia, să poată profita liber de dânsa fără piedeci reciproce și direcțiunea administrativă să fie mixtă, turco-bulgară.

Afară de aceasta, Turcii vor ca Bulgarii să construiască Turciei o linie ferată de 40—50 kilometri între Adrianopol și Baba-Eski — fiindcă s'a cedat Karaagaci Bulgariei și atunci fără această a doua linie Adrianopolul ar pierde orice importanță strategică și economică pentru Turcia.

Telegraful ne-a adus la timp trista știre despre moartea Prea Sfinției Sale Iosif I, exarcul bulgar.

Dânsul era suferind de mult cu intermitențe. Acuma se fac mari pregătiri pentru înmormântarea care va avea loc Joi 25 c. la orele 3 după amiază.

Tot orașul e cernit, clopotele dela toate bisericile răsună jalnic neîncetat. Născut la 1840, moare deci în vârstă de 75 ani.

Acuma se comentează schimbările cari se impun statutelor exarhatului. Actualul fiind creat în vremuri esențial diferite de cele de azi, înainte biserica era împărțită în două, o parte găsindu-se în granițele Bulgariei, cealaltă în pământuri de sub Turcia.

Azi numai sunt pământuri bulgare sub Turci și prin urmare statutul nu se mai poate aplica în întregime. Instituția exarhatului se prezintă azi ca un anahronism. Biserica bulgară va rămâne cu limitele regatului, fără să aibă jurisdicție în afară. Iată de ce biserica bulgară nu are nevoie de noi reforme și va merge pe drumul tradițiilor a bisericeii ortodoxe, adecă să se administreze de consiliul sinodului.

Chestiunea e cine va fi președintele sinodului. Până acuma era de drept exarhul. Când nu putea asista însărcina pe un membru a sinodului.

Exarhatul ne mai având motiv de a exista se pune întrebarea: Mitropolitul din Sofia să fie de drept președinte, cum e în toate capitalele statelor ortodoxe, or membrii sinodului să presideze după vechime, s'au să aleagă pe unul din ei ca președinte pentru un timp oarecare?

Ce se va alege din toate astea e prea de timpuriu pentru a se prevedea, fiindcă înainte de toate statutul va trebui preschimbat în raport cu condițiile de viață actuale.

„Steagul”.

Lupte crâncene la Dardanele.

Un comunicat englez anunță: Generalul *Hamilton* comunică amănuntele următoare cu privire la un atac dat de Turci în noaptea de 16 spre 17 Iunie:

Pe la orele 2 dim. proiectoarele vasului de războiu englez „Scorpion” au descoperit că un atac se pregătește la nord-vest de Krithia. Atacul fu îndat luat sub un foc intens de artilerie și de infanterie, ceea ce făcu ca pierderile inamicului să fie foarte grave. Câțiva Turci pătrunseră până la 40 metri de tranșeele noastre, prea puțini au putut să scape. Inamicul continuă a da câteva mici atacuri în timpul nopții, dar noi am putut lua îndărăpt ușor în zorii zilei printr'o șarjă cu baioneta puținul teren pe care-l cedasem în timpul nopții. Pierderile Turcilor fură de cel puțin 1500—2000 morți.

Un nou atac fu dat pe la orele 10.30 pe tranșeele lângă Krithia, luate de noi la 15; inamicul se servea de bombe și granate, dar acest atac a dat greș pe dea întregul. În timpul acestui atac gurkașii s'au servit de celebrele lor kukri, (cuțite cu lama în formă de semilună) cu un efect teribil.

Trupele din Australia și Noua-Zeelandă au suferit și ele un atac pregătit printr'o violență bombardare, dar acest atac a fost respins cu pierderi considerabile pentru inamic. Un nou atac dat la 30 a fost deasemenea respins. După afirmațiunile prizonierilor, acest atac se datorește prezenței lui *Enver-pașa*, care a stăruit ca Australienii să fie îndat alungați în mare. Un ultim atac a fost dat la 17 după o violență bombardare a pozițiilor noastre, dar inamicul n'a putut sustine focul teribil îndreptat asupra-i de infanteria noastră și de vasul „Scorpion”, și cu toate silințele ofițerilor, cari au fost văzuți încercând să împingă pe oamenii lor înainte, Turcii s'au retras în mare dezordine. Tot terenul din fața tranșeele noastre era acoperit de morți și de răniți turci. Eu socotesc pierderile inamice dela 15 până la 19 la nu mai puțin de 5150 de morți și 15.000 răniți.

Înstrucțiunea următoare este citată dintr'un ordin al autorității superioare găsit asupra unui prizonier:

„De aci înainte voi face răspunzători pe toți ofițerii cari nu vor ucide cu revolverele lor pe toți soldații cari vor încerca să scape din tranșee or sub ce pretext”.

Un comunicat francez anunță următoarele:

În Dardanele la 22 Iunie v., Turcii pronunțară un atac general, cel mai important dintre toate cele făcute dela tentativa din primele zile ale lui Mai, spre a ne arunca în mare. Vreme de 4 ore un foc extrem de intens de artilerie fu deschis asupra primelor noastre linii și pe zona franco-engleză din spate. Inamicul încercă mai multe atacuri de infanterie, dar nici unul nu ajunse până la tranșeele noastre. Zeciuni de artileria noastră, secerați de puștile și mitralierele noastre, ei rămaseră cei mai mulți pe teren. În tot timpul acestei acțiuni bateriile inamice de pe coasta asiatică traseră fără întrerupere. Un cuirasat turc încrucișând între Midos și Șank, luă parte la acțiune. Avioane inamice bombardară în mai multe rânduri liniile noastre. La finele zilei, 15 avioane ale aliaților sburară peste aerodromul turcesc din Șank, și aruncară mai multe obuze. Un obuz de calibru mare a atins hangarul principal.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 13 Iulie. — Se comunică dela cartierul general:

Pe frontul rusesc: Situația generală nu s'a schimbat.

Pe frontul italian: Pe frontul din regiunea litoralului s'au dat ieri în unele locuri lupte violente de artilerie. Atacul mai multor regimente de infanterie italiene îndreptat la Redipuglia împotriva noastră, l'am respins. În regiunile de graniță din Carintia și Tirol situația nu s'a schimbat.

Berlin, 13 Iulie. — Se comunică dela marșe cartier general:

Pe frontul occidental: Lângă fabrica de zahăr dela

Souchez am respins un atac cu granate de mână, al Francezilor. In legătură cu asaltul ce l'am întreprins împotriva cimitirului, am avansat cu pozițiunile noastre, în lungime de 600 metri, dincolo de cimitir. Numărul prizonierilor a sporit la 3 ofițeri și 215 soldați de rând. Asupra inamicului care se pornise în acest timp să ne atace, am deschis focul și așa am zădărnicit executarea atacului. Intre Meuse și Mosela artileria inamică a desfășurat o vie activitate. In Bois de Pretres inamicul a întreprins în cursul serii și al nopții 4 atacuri împotriva pozițiunilor noastre, cari atacuri s'au prăbușit în focul nostru, în fața pozițiunilor noastre cu mari pierderi pentru inamic.

Pe frontul oriental și sudoriental: Situația e neschimbată.

Berlin. — „Lokalanzeiger” anunță din Constantino-pol: Pe frontul din Caucaz luptele s'au terminat în 26 în mod înfiorător. Turcii au ocupat puncte importante, inamicul a lăsat îndărăpt multe tunuri și material de războiu, mai departe 3000 de morți, între cari sunt foarte mulți ofițeri înalți.

Impresia provocată de răspunsul Germaniei la Washington.

Londra. — Daily Telegraph anunță din Washington: Răspunsul Germaniei la nota lui Wilson aci e privită ca neindestulătoare, neașteptându-se aplicarea de a trata chestiunea responsabilității pentru scufundarea Lusitaniei, ci răspunsul face numai câteva propuneri pentru siguranța călătorilor americani. Situația e privită ca critică. Semioficial se vesteste că Wilson nu va mai voi să continue tratativele cu Berlinul. Dar cu toate acestea, după cum declară cei din anturajul guvernului; nu e probabil că guvernul american va întrerupe raporturile diplomatice cu Germania.

Pressa străină despre curentele din România.

Berlin. — Din Stockholm se comunică: Ziarul local „Dagebladet” publică o corespondență din București, care descrie curentele și sentimentele, ce domină acuma în România. Corespondentul relevă, că partidul războinic din România deplânge mult moartea lui Iancu Lahovary, deoarece a pierdut în el pe cel mai de vază conducător de un caracter integru și cu sentimente curat patriotice.

Discutând situația politică, numita corespondență spune că se înregistrează o schimbare simțitoare a curentului în România. Curentul războinic e în descoperire și chiar în tabăra războinicilor agitația pentru o intervenție alături de Rusia a dat loc unei desmeticiri și, se întrevede și la acest partid convingerea că singura politică posibilă și în interesul național pentru România ar fi menținerea neutralității.

Un alt incident germano-american.

Roma. — Se telegrafiază din Londra, că guvernul Statelor-Unite s'ar gândi să pună stăpânire pe stațiunea radiotelegrafică germană din Saiville, fiind dovedit că funcționarii acestei stațiuni radiotelegrafice, cu toată cenzura, au călcat neutralitatea. Se așteaptă în această privință o hotărâre a ministrului marinei.

Scrisoare autografă a monarhului Francisc Iosif.

Roma. — „Popolo Romano” e informat din Niș, că acum câteva zile un general austriac a sosit la Sofia spre a înmâna țarului Ferdinand o scrisoare autografă a monarhului Francisc Iosif.

Fostul ministrul de interne rus în România.

București. — D. Maklakoff, fostul ministrul de interne rus, care s'a retras acum două săptămâni din acest post înalt, se află acum în trecere în România. D-sa a pecat Joi, să viziteze Sinaia.

Intre Germania și Elveția.

Roma. — Guvernul german a închis granițele sale către Elveția. Trecera călătorilor e strict oprită. Nu se cunosc motivele acestei măsuri.

Propunerii austro-ungare făcute României.

București. — Ziarul „Dimineața” crede a ști că ministrul Austro-Ungariei la București, contele Czernin a prezentat dlui Brătianu, prim-

ministrul României importante propuneri, fie pentru neutralitatea definitivă și binevoitoare a României, și largi concesiuni pentru imediată intrare în acțiune a României alături de puterile centrale.

Ziarul bucureștean arată cari sunt aceste propuneri și concesiuni, adăugând, că Germania e garanță pentru executarea angajamentelor și că guvernul austro-ungar a pus un termen de o lună pentru primire sau respingerea acelor propuneri.

Cu privire la aceste informațiuni ale „Dimineții”, ziarul dlui Carp, „Moldova” observă următoarele: *Tratativele între guvernul român și reprezentanții puterilor centrale fiind secrete, noi credem, că cele publicate de „Dimineața” nu pot avea caracterul de veracitate, ce acest ziar voeste să le dea.*

Tratativele continuă între guvernele puterilor centrale și guvernul român.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 14 Iulie 1915.

Spre știre preoțimeii românești. Cetim în „Foaia Diecezană” din Caransebeș: Pocăiții, cari țin conveniri (adunări) înainte de a fi trecuți la această sectă, se pedepsesc ca unii cari țin adunări fără concesiune. In „Magyar Közigazgatás” nr. 21 a. c. cetim: „Rezoluția ministrului de interne r. u. nr. 4699 an. 1914. In urma apelatei vinovaților P. I. S. jun. și K. M. sen. revizuiuindu-se cauza de delict pusă la cale pe baza unui ordin. M. I. nr. 766—98 contra lui P. I. și soții pentru ținerea fără concesiune a adunării populare, s'a adus următoarea sentință de forul III: Sentința de pedeapsă adusă de forul II prin aprobarea sentinței forului I, adusă de primpretorele cercual, se aprobă cu privire la P. I. și soții, iar apelata lui K. M. jun., pe baza paragrafului 178 (Rbsz.) C. p. d. se respinge, căci acuzații pe timpul faptului incriminat n'au fost membrii sectei baptiste și așa convenirea lor indicată în arătare neputându-se califica de oficiu divin baptist, a trebuit considerată de convenire și de vreme ce pentru ținerea unei conveniri numiții nici n'au cerut nici n'au obținut concesiune, pe baza ordinațiunei citate mai sus au trebuit pedepsiți. Vinovatul din locul al patrulea n'a adus vre-o cauză care să-i motiveze apelata cu paragraful 178 Rbsz., deci apelata a trebuit să fie respinsă”.

Preoțimea noastră să se conformeze acestei hotărâri și în toate cazurile să denunțe astfel de conventicule cerând intervenirea administrației spre a le opri.

Nouii chemări. După un ordin al ministrului de honvezi, glotașii născuți în 1896, adecă cei de 19 ani sunt obligați a se prezenta la comandamentul militar respectiv în 15 Iulie n.

In aceas zi trebuie să se prezinte și acei glotași cari în baza legii militare au făcut serviciu de muncitori, căruțași, și au fost concediați. Dintre aceștia numai aceia sunt obligați a se prezenta în ziua de 15 Iulie n., cari la asentările îtnute anul acesta, au fost declarați de apți pentru serviciul militar.

Tot în ziua susnumită trebuie să se prezinte și voluntarii asentăți, fără considerare de vârstă.

Glotașii de 23, 24, 25 și dela 26—35 ani, cari din diferite motive n'au intrat încă în armată până acum, vor fi chemați la 15 August nou.

Camera franceză în permanentă. Camera franceză—după cum se anunță din Paris, — nu își va lua în vara aceasta vacanță. De sine înțeles însă că ședințele senatului și a camerei vor fi întrerupte pe o vreme mai scurtă sau mai lungă, după cum o vor permite desfășurarea evenimentelor mondiale.

Poincaré distins cu ordinul Annunziatei. Regele Italiei a conferi președintelui republicii franceze, Poincaré ordinul Annunziata. Insigniile ordinului italian au fost înmânate președintelui Poincaré de către ambasadorul italian Tittoni cu prilejul serbării naționale franceze.

Fabricarea munițiilor în Franța. Se anunță din Paris: Camera deputaților a votat, sub numele de legea Dalbiez o serie de dispozițiuni având de scop să completeze măsurile luate

până acum spre a ajunge la o fabricație cât mai intensă a munițiilor și materialului de războiu. Această lege are de scop să pună la dispoziție uzinelor cari lucrează pentru armată întregul personal de care au trebuință spre a ajunge la producția maximum.

S'a înființat în fiecare regiune una sau mai multe comisii compuse dintr'un număr egal de patroni și de lucrători prezidați de un delegat al ministrului de războiu. Această comisie lva stabili numărul oamenilor mobilizabili în stare de a fi întrebuințați în mod folositor.

Această lege a fost votată în unanimitate. Se consideră că aplicarea ei imediată va spori în mod considerabil producția materialului și munițiilor.

Aeroplan străin deasupra orașului Calafat (România). Alaltăieri seară a fost zărit deasupra orașului Calafat un aeroplan străin, care a luat direcțiunea spre Bulgaria.

Ultima oră.

INTREVEDEREA DIN ATENA.

București. — Știrea primită din Sofia de zlezele Italiene despre întrevederea regilor: bulgar, român și grec în Atena, pare a fi adevărată. După informațiunile câștigate în cercurile curții române, regele român Ferdinand care e, acum, deplin sănătos va fi însoțit în această călătorie de primul-ministru Brătianu. La întrevederea regilor vor fi de față în Atena și ministrul de externe al Bulgariei, iar Serbia va fi reprezentată prin primul-ministru Pașic. Scopul întrevederii e rezolvirea definitivă a chestiilor cari tulbură mereu liniștea în Balcani, cum e în primul rând chestia Macedoniei, Albaniei, chestia rectificării graniței turco-bulgare, precum și a rectificării granițelor românești. Rezolvirea acestor chestii se va face într'o formă, care să asigure definitiv liniștea în Balcani.

CONTELE CZERNIN SE STABILESTE LA SINAIA.

București. — Contele Czernin, ministrul Austro-Ungariei, a plecat la Sinaia, unde va petrece vara. Cu începere de Joi, legațiunea Austro-Ungariei, s'a instalat deasemeni la Sinaia.

D. MARGHILOMAN INTRĂ ÎN GUVERN (?)

București. — „Dimineața” anunță, că deoarece o deplină înțelegere s'a făcut între d. I. Brătianu prim-ministru și d. Alex. Marghiloman, șeful partidului conservator în chestia actuale atitudini a României, în timpul cel mai apropiat d. Marghiloman va intra în guvern. (Az Est.)

REGELE ROMÂNIEI VA PETRECE VARA LA CONSTANȚA.

București. — Regele României va petrece vara din anul acesta la Constanta, iar nu la Sinaia.

VASE ITALIENE AU PLECAT LA DARDANELE.

Basel. — O escadră italiană, compusă din mari vase de războiu italiene au plecat în Marea Egee, ca să la parte la asediarea Dardanelor.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

POSTA ADMINISTRATIEI

Am primit în abonament dela următorii: Nicolae Boar Raicu, Agârbici 2 cor., Petru Bonca, Otlaca 2 cor., George Deganu, Tesold 2 cor., Teodor Maximilian, Dögmezó 2 cor., Ion Niccoară, Satumic 2 cor., Constantin Barbu, Satumic 2 cor.